(1)

Ameryka Południowa, Brezylia, Bahia cz S.t Salvador

Dnia 10 Czerwca 1838.

Luby Leonardzie!

Miłe chwile s Tobą spędzone tkwią mi ciągle w pamięci, nie były to chwile miłości ale chwile przyjaźni któréj mi wielkie dałeś dowody. Od ~~chwili~~ wyjazdu mego z Anglii było moim obowiązkiem pisać do Ciebie — ale przyznam Ci się że i byłem zakłopotany od samego początku z głupim Lepinem, to o instrumenta i książki które spodziewam się że już przepadły, naostatek tutejszemi rozruchami i Rewolucją nie miałem nachwilę spokojnéj myśli abym był zdolny odłożyć na bok zatrudnienia swego obowiązku i oddać się myślom przyjaźni. Dziś, spokojnym swieżny na głowie od kłopotów, wspólniewiwszy zupełnie wszystkie kłopoty owe, lub mniej na nie zważając, chciałbym się wypłacić z obowiązków przyjaźni.

Wyjeżdżając z Londynu żałowałem mocno że Ciebie nie było; bo nie miałem z nikim poufałości wraz z zupełnym zaufaniem złączonej prócz Ciebie. Zostawiłem w Londynie Paki z instrumentami i Książkami których przesłanie wziął na siebie Lur — nie mam ani słowa od niego. — Zobowiązał się mi przysłać niektóre dziennik Banzemer, i najmniejszéj kartki nie widziałem pomimo żem mu na to zostawił pieniądze. Niech ich djabli wezmą obydwóch. — Powszechna opinia o Banzemerze dawała mi wątpliwość o nim, którą potwierdziło doświadczenie moje własne. Przypominam sobie że i Ty nie pówie (byłeś u niego korrespondencji nie zapłaciwszy) ryłeś, nie robiłeś swych sprawunków w Paryżu aleś sam chciałeś, obrałeś inną drogę a nie tą któréj On używał. Jest tu mowa o kartach ~~które~~ które są wykupowałem na kamorze. To twoje postępowanie względem niego

Proszę Ci jeśli byś się dowiedział o dzienniku czyli piśmie o którym często wspominałem Journal Les transactions de la société des ingénieurs Civils de Londres — zaprenumeruj go, zapewne pod tytułem Francuz ~~skład~~ 1836 — Przesłania wszelkie możnaby ułatwić przez dom handlowy: Samson et Hooper — Ship Broker — Dunster Court, Mincing Lane! —

potwierdzić w mojej myśli niedawnemu Banzemerowi zostawiłem mu wiele małe drobiazgi do ułatwienia mi jako niby na próby, głównieńszy zaś interes dałem Turzawi; trafiłem z dziesięć podróżnych, jak to mówią. Ani jeden ani drugi i znaku życia o sobie nie dają, pomimo największych przyrzeczeń tak najczęstszych korrespondencyi. Przy zaufaniu zupełnem jakie miałem w Szymonie żałuję teraz mocno iżem nie przewyciągnął mojej niemiłości i nie oddał mu zupełnie wszystkiego, lecz małą zażyłość jaką z Nim miałem, a potem Jego ciągłe zatrudnienie w towarzystwie, na które mniej zdawać się ukazał, te przyczyny były mi powodem iżem walut zostawić może Antoniego w niepewnej ręce, niż narazić się Szymonowi, który było był dla mnie takim, i dziś inaczej Jego dobroci doznaję, chociaż tak oddalony – podziękuj i Mu kam za mnie najuprzejmiej. Doznał On wielkich przykrości od naszych pół-gentlemanów którym nie raz dobrem by odpłacał, podałem Jemu kolei doświadczyłem od półgłówka Lipina o czemiem za to im się starał mu zrobić kam Bóżeć dla niego będzie najlepszem. Lecz zbrodnia nie ukarzi bez karnie, w mniemał się kam tutaj pomy-dzy rewolucyonistów, i dziś podobno służba jego próżnowacka się skończy u tutejszego nędzie. Dlaczemu on Polski Polskie w Ameryce Potrzebnej, wymyślał się skamtąd bez karnie, zadrżał się mu i tutaj podobnie uda się zrobić. Małodmu było tego com dla niego zrobił, zwyżył sobie w swej głupiej głowie pretensyą do potowy całego mego dochodu, kontrakt dla niego był nożem, wziął się do kiła by swoje pretensye popierać; szczególny chciał koniecznie rozdzielić się z zbrzydłego wyskoków głupiech za głupie go i warzyła go tu powszechnie uważaią. W czasie tego tu rewolucya wybuchła zachciało mu się będź natychmiast wojska tutejszego, przy czem nowe niedorzeczności dodał do dawnych, wzgardzany od rewolucyonistów, został na koszu, nietylko za rodzelnego wodza ale za Kapitala go nie chcieli – nastąpił dawny rząd powrócił, uważając go za fiksata, nie pociąga go przed sąd razem z rewolucyonistami, ale za całą karę płacić mu nie nie chce. Wiadomo ci pewnie że Adam Kulczycki zemnie także pociechał, mój kalka i przyjaciel, razem z nim byłem wsekutał, razem w Uniwersytecie i szkole Jurzyndzy w Warszawie, razem w czasie Kampanii, razem w Elblągu, razem w Królewcu, razem w Bazylizyn, i wiedzy Ekonicie, a wszystkiego było zawsze razem wiję i ta wspólnie prawiemy. Skoro więc głupiej Lipina dochodzity pełnej i zgoła niedrki, wypędziliśmy go z naszego mieszkania – aże w Kowalskim było zastrzeżenie że odemnie miał tylko nakiśie, więc nie robił co my nie robił, brał płacy od rządu, którego nie mi nie mógł wyświadczać bo my w ogólnie skuteczniem pracowali. Dostawałem raz naszego półgłówka przy robotnikach i polecenie co mają robić, ani jednak robili

640

co cim się podobało, naturalna rzecz trzeba było pilnowawszy zro=
bić rozpytanie. Dla czego nie robił tego co powinien? zresztą od powiedzi
wiat się do Kamienia, Orzeszkowa się wybrała mnie tylko zwiedzić i Kowalski w bok
poleciał. Trzeba było wracać do widzenia — Już to przeszło rok temu —
Rozstawanie się z
Part pewnami dnemi z Panem Jean de Lapine (co tak się teraz pisze mnóstwo) było
tak gdyby się rzekły z nim na wieki; Miałem propozycje od mądrzejszych
mi ale nie potrzebny, zdecyd zrobił przedstawienie a tak się go pozbyć, nie
do powiedzenia było. Mnóstwo na tem nie mogłem zyskać co zawsze się Bordeaux do
weszło. Ale mądrzejszy, odmówić też dałem mu Pułkowi że chciał
miał chleb na trzy lata i tego chciał tym dotrzymać — zostało mu jak
było on bardzo pieniądzne i nie chciał mnie nic robić. Jak się było dotrzymać
mnie stawa dawego w Londynie inne, gdy chciałem uwolnić się kontrakcie
i będzie wiedzy do pisania w biórze i jeszcze robotach na granicie — Na ego wy=
straszenie Kowalskiego mnie robić robotę, odpowiedziałem: Że będzie a co
się dać tylko trzeba; jaśnie pełnił a co wszystko zrobię co będzie potrzeba —
Na tym chory do dotrzymania mnie tego stawa, bo to się było na niego
zto opinię. Zaraz swego pozwaniem mnie do tego przyjmuję
Gdyby się był nie wmieszał do Kowalskiego Abby do Konica coby trzeba
[illegible] — dziś też pewnie na grzeby (jak to mówią) a nie wiem co i
myśli rozpocząć, chciałem za nim na chaby wrócić do Europy, ale im
Kwalerskim będziem się oto chorzy, chciały nam wypadło drogę do niego
zapłacić, Wiech idzie dobrać nagroda, to wielkie, liczby naszych zna=
Stan, niech nam pomoc w oczy, na ego niezadowolenie, w Ameryce
Północnej i Południowej [illegible] — Ale mnie zmaza a chciał=
bym aby im Polakie wstawione było wszędzie najwielkiej, o byle
wszystkie [illegible] swego [illegible] marzyły mnie bardzo
[illegible]; Pomyśleby trzeba Polakadi cosmy tu przyjechali, ich en
tajdak, to mnóstwo okropna — zapewne że obliczanie nam pocz=
było że go za warydat można było w kurs puścić. Mimo to [illegible]
Ale to było dla mnie do obrzydzenia, inni [illegible] mnie
jak tam mogę przypisać się jus. Wstrzyć [illegible] mnie się pokazuje
[illegible] mnie — Serce to powiedam się [illegible]
Szymy wielko bez dla mnie pociechy; porównywać [illegible]
[illegible] z [illegible] trzeba, [illegible]
i wiedzę jego [illegible], nie podobna [illegible] [illegible]
i mało zwracać na mniejsze nie Jego [illegible]
Lepiej [illegible] strony [illegible] mnie [illegible] nie pozwoliło
mi wiedzieć nigdy [illegible], pomyślne zdanie o nim za późno mnie dopiero
Korzystać z niego jako nie było — Można było się zatrzymać [illegible]
Świat co nie przyjechał nego z Banzerberem, którym [illegible]
Im mówić idk Najlepszej, zdaje mi się takie, że dobra [illegible]
stronę i zawsze pokazuje a najgorzej chyba się wszelkiemu [illegible]
[illegible] (bo jeszcze [illegible] prorokiem) — Lecz [illegible]
[illegible] pozwy ale i materyalne dawały nie charakterami jego
[illegible] nie można, to [illegible] nie [illegible], a może [illegible]
[illegible], dla [illegible] chciałem, aby [illegible]
Pan do Szymy, do Zarzyńskiego do Paryża, bądź się [illegible]
[illegible], [illegible] pozwolić [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] Już może [illegible] [illegible] Nazwisko
[illegible] na jakim [illegible] Nazwisko Kapitana tego [illegible]
[illegible] — Czas w jakim ten [illegible] opuścił brzegi Anglii. — Gdzie
[illegible] tego [illegible]

Gdzie było jego przeznaczenie? czy do Bahia w proch czy też gdzie indziej? Czy to był Boryą czy inny jakiś gaduchek? Czy dwu lub 3 majstrowy, że i tych pod Alne Szczęście się koniecznie potrzebne by można znaleźć co przestanego. Pisałem przeto 5 listów do Pura temu ani litery nie odpisał, dziękuję tylko przyszłym się o mnie pokii. Powiada że postąpił, przeszł z dobrzy Szczęście dzisiaj piśmienne, z nich można by się dowiedzieć prawdziwego o szczegółach potrzebnych do wyszukania mych książek i Ma[illegible]. — Jest tu wielu Angielków z którymi nie mam sprzedaży mocniejszej po Angielsku, lecz siłą się przywiązał kiedy się nacinać zaczął na stół, pomimo że Banzemer Kawałka mi popsuł Angielskiego na przyszłość, wyszukuję tu Angielskie dzienniki, i różnaste książki do czytania i co dzień opłacamy sobie za i Kuliczki dwie godzin lekcji języka Angielskiego a i mym Angielskiem — Piratem do Zarzyńskiego (który ciągle do przyjaciół u nas tu dzienników) Francuzki przyjaciel o wiele książek Angielskich i kilka Francuzkich wybrał tam jaki najlepszy [illegible] z wymaganiami, z Angielskiego na Francuzki i przeciwnie. — Będę Talkam zmieścić się z Sagrada, i wynajdzie kogo który za rajtarz zbierał pisma potrzebne mam teraz i nie przeszedł Bóg z Siłą Wam czas pozwoli starajcie się przekonać się przestania się utkwierzone, na to wszystko Zarzyński w Paryżu Cortarzy Pewnedy podług waszego żądania, jest On znany Szyrmie. — Ze wszystkich nowych wynalazków dzisiaj przemysłowych, Kuchnych, mechanicznych, inżenierskich [illegible] tym [illegible] jak o Machinach Parowych Pana Lardnera i im podobne, będę li bardzo wdzięczny, bo na pomocy dzisiaj tylko co można się ciągle zastanawiać w świadomości, i nowe wynalazki odkrywane odkrycia Uczonych przeprowadzić i do Metter au courant wkraczać głupich jak nie tutejszy — pomiędzy lasami i górami albo raczej wzgórzami i dolinami Lo do Głupstwa Brazylia może na przykład służyć wszystkim tutejszym — Ja przyczyn zacofaniatość nie rozszerzna do głupstwa — podług tego by ogólnej szczęty nie przetamać. Idendam li Gory Lad to będzie dosyć. W wdzięki rzawalnie wysłaczyły wojska z dwóch stron Chorze żaden wiszery do drugiego, ale przyznam się się nie wiem którzy stronie przydnać Prowincjonalowi — przez 4 miesiące patrzyli się jedni na drugich, często całe dnie i całe noce strzelali do siebie, ale jedna strona drugiej między nie widziała — Flota z 15 przynajmniej Okrętów złożona z Fregatów, Bryggów Kilka i Korwetków, żaden Okręt statków nie zbliżył się do miasta. Strzelali często jedni do drugich ale Kule na połowie drogi padały, a inne nieki trzeba było strzelać na prawo to Kula poszła na lewo — Można było tylko z pewnym celem tylko do siebie celować to pewnie nie mnie nie dostało, podziwiać się obchodzi a którym się zbliżyć ani myślał — Przy takich wielkich zdatnościach podziwiać Każdy Brazylijczyk powtarzał: Francuzi dobry żołnierze na lądzie, Anglicy na morzu, a Brazylijczycy i na Morzu i na lądzie!!! Czy tak padaj, bo wielkie Obojętnie mają odwagi i mocy dodaję do ich pochwały, pomnożnie [illegible]

641

Od czasu naszego przybycia spostrzegaliśmy dwie opinie w Prowincyi, które nawet od długiego czasu tu istnieją. Mając terytoryum tak wielkie jak cała Francya i tak bogatine zelaznych prowincyi Brazylijskich pod względem produktów naturalnych, bawełnie i t.d. Prowincya Bahia albo przynajmniej część jej wielka życzyła sobie odłączyć się od głównego rządu cesarskiego w Rio de Janeiro i utworzyć niepodległe państwo. Po długich rozstawnych porozumieniach dnia 7 Listopada roku zeszłego bez żadnego kroku rozlewu ogłoszono niepodległość; i prezydent, ratowicie chcąc natychmiast z wszystkimi wyjątkami urzędnikami miasto opuścił — Potem kilka dni nie mających wcale powiadania rozeszło się na czasto powstania, i całe poruszenie, które nawet było przez wiele godnych i mających znaczenie osób uspartowane, obróciło się na korzyść niejakiego Sabina dawniej doktora, pomimo iż niemal od mieszkańców nawet zabojstwem zmazanego, który dostał nabyt prezydenta, ale miał najwięcej wpływu na rząd tymczasowy. Rząd dawny przyszedł do Maypo Itaparyka na przedmieście miasta na odwodze Morskiej leżącej, gdzie ją takie, pozostawszy dwanaście dni w mieście (bo mówiłem że się wszystko wkrótce uspokoiło) a Kuleryzm się udalem; gdy rząd dowodzący nas kazał do straży jako inżynierów wojskowych wziąć, i zaalarmowy takowego się sposobu wymaganie z Miasta przebraliśmy się za rzemieślników i tak udało nam się uniknąć Soldat mercenaire — Kontrakt zaś ich do sposobu robót — Od 7go tedy Listopada r. z. aż do 13e Marca 1838 dwa wojska razem 6,000 nie wynosząc, mniej więcej po połowie na każdej stronie, parzyły się na ulicach miasta w pomniat, czas cały — nareszcie strona rewolucyjna podeszła się pod obóz nieprzyjacielski i z działka 3funtowego zabiła oficera od Pothabukenów, rzucili się z mieczem z ciała po swoim officerze na działo za bojcre, strzegący go uciekli; i tak ostatnie dni uniknęli drugiej gabiciu kaczej nie bardzo pasli przez Thoszów, którzy o tym się poruszali ale nikogo nie mieli przed sobą) spalili mnóstwo domów w mieście, to domów tej pijlnej, (o tóż postęp cywilizacyi), zamknęli się do rozmaitych chatych potteczek których okolice miasta i samo miasto liczy do 15 (co to znaczy potężne Holendrów w tym kraju) które poddawały się nie na podrzyjących bez najmniejszego oporu, a to tak szybko że 18 marca wszystko było w stanie rządu dawnego — Otóż mam tutaj się rewolucyą Pitoria, opinia nazwali po prostu burzą burzą i skończyć — Wszystko wielko narzekały się obawiali, których po niemu chatów wyjrzyli, tak wszystkie pierwsze głowy pobrapano, tak były

głupi ci chłopcy się nawet do wiekania nie mieli rozumu
w Kraju zacnym, gdzie można widzieć śmiało 3 kraki addrog,
która tu nazywają Królewska, a nie podobna się dostać z
Tobiną na którym wszystko cały znaleźli w domu Kanaula Gran-
nickiego, tylko jeden wypadek dostał dymnicy a temu zawsze
Kondel Angielski jeszcze obawiali dwóch narodów, podług
pewnego traktatu między Anglią i Francją — Idąc tedy
pewnego dnia nie wiem nie napadł — dosyć jest złej dwaczny
i Środowiskiej rewolucji. Wszakże nie Wszyscy cudzoziemcy
byli poważani bo skutki wojenne Angielskie, Francuskie i Amerykańskie
potrzebne [illegible] pod miarkiem szacunek dla tych cudzoziem-
ców nakazywały. Mówię co cokolwiek o Kraju napisał:
Wszystko Położenie nie jest górzyste, lecz mały Pagórków
i dolin jest takie mnóstwo i tak różnie pokrzykane że trudno
sobie wyobrazić jak tutejszy kraj wygląda. Jeszcze trudno
się przede tym Kamno, bo drogi nie ma żadnej, to samo wyp-
ierał powyżej co nazywają drogą Królewską (Droga Regal) to
jest tylko i Zwykle gdzie czasem trudno Kamno prz-
idź to mówią jak Pstrica na bok. Z drzew dwa tylko szczególnie
nie wyglądacie jak nasze. Lasy tylko jak nasze (lecz z ciągnących
które wszystkie drzewa obwijają i tak wszystko wiążą że dwa po-
dobnie tkwem czasem jest ciężkie przedrzeć. Z zwierząt i ptactwa na
pierwszy rzut oka nie nie uderza, chyba tylko szare Królikiem
których jednakowo nie jest tak wiele jak u nas wróbli. Czasem
widzieć można tylko ptaszki zupełnie czerwone i żółtych nie
wiem nazwiska; i papugi wielkie i małe prawie takie nie-
bane z mięsnego czerwonego. Tukany z ogromnemi dziobami
są nadkie. Zwierząt dzikich, Tygrysów, Lampartów nie ma
ma przynajmniej w bliskości miast. Lasy są napełnione tyl-
ko Żołnierzami i Zarosami zupełnie takie jak u nas jest
Kozyki zupełnie takie jak u nas w letniej
mnie są zwykle ptaki które tu nazywają Korapatwami, ale które
Kosi a koloru prawie jak Korapatwa. — Przepiórki są takie ta-
ak jak u nas — Pyrogarlic, turkawek i małych gołębi mnóstwo
Zajęcy nie ma, ale jest trochę Królików — Myśliwi najczęściej zabiją
świnki morskiej i długie zwane Paka trochę większe. Lwi ogon
bardzo ceniona jest Kacernik po portugalsku Jaku, w istocie bar-
dzo delikatny i smaczny ale trudny do znalezienia i zabicia bo
drut ciągnie po Kosdanym Panedan. — W Europie wszyscy wie-
dzą co to jest dusiciele, grzechotniki itd. wszystko to zna-
dzie się tu w istocie ale tu dlatego się tego nie boi — dobrze wielkiego
dusiciela nigdy nie widziałem pomimo ziem przebiegł znaczną rozległość
kraju — grzechotnik stworzenie dosyć niewinne ucieka od człowieka
i trzeba bydź bosy i nastąpić go żeby ukąsił — raz spotkałem się

z jednym dasyć małym, niechciałem go ukłuwać, ale ten i ani
wcale nie miał myśli mi szkodzić, spokojnie przeciągnął się i ziewnął
się w trawę — widziałem ich wiele rabitych, cudowniśmy konsor-
wacyą ich w stojakach o spirytusie i posłaliśmy do Europy — Z ranką jak
grzechotnik tego ukąsi nic trzeba ani umierać ani palca ucinać;
spuszczę razem kilkunastu kropel alkali volatile uzdra-
wia z pewnością. Prawda że przed tego resurrau zakazanie jest
śmiertelne. Wszyscy podróżujący mają zawsze z sobą flaszeczkę
tego skutecznego lekarstwa, i my zaopatrzeniśmy się. Jeszcze
Mówią takie że niektóry krajowcy znają sekreta za pomocą których
nie tylko że ukąszenie leczą, lecz nawet umieją do wszelkiego ukąszenia
zabezpieczyć; a czyniąc że jeżeli wąż najjadowitszy osobę, tak zabezpie-
czoną ukąsi, wąż zdycha a osoba nie natenmiast cierpi. Chociaż
te rzeczy stymatem a lat ciąg walnych ile mię się zdaje od zakłamanie
jednak pozwolę sobie to między bajki wtrzyć. — Owoców różnego rodzaju
tu jest mnóstwo; wszystkie prawie zdaną się z razu nie dobre, ale przyzwy-
czaiwszy się do nich skóra ke ieie nawet że smakiem. Jabłka, gruszki
śliwki, wiśni klonu nie pozwala hodować chyb krajowy lutej wiek nie zmi-
Wpisce. Ci tutaj przynajmniej z nazwiek te owoce które ja powszechne i ta-
kiem znam bardzo dobrze jest owoce których nie znam. Arbuzy czyli Kawo-
my ich inne nazywają jest tu powszechny, Melonów nie wiele uprawia
Pomarańcze i Ananasy znakomite są w Europie, Pomarańcze lepsze są
u nas; wtarzra te które z więcej Korsyki i Majorki lub Minorki
przychodzą; ale ananasy tutejsze bez porównania lepsze. Kto nie
jadł tutaj Ananasa nie ma przyobrażenia o jego smaku. Owoce nie zna-
u nas są: Mamaj znaczną wielkości smak podobny do Melona, drzewo
samo dość wysokie liście tylko na wierzchołku jak korona
Chlebowe, pień wysoko, a pod liściami przy pniu samym na jakato frukt jest uczepiony — Zaka (jest to gałka
jak piłka) owoc dziwny zarazem 50 funtów waży ale nie bardzo dobry. Kto
najbiedniejszy ludzie bardzo wiele tego jadą, jw czasie rewolucyi Obżerni
w Mieście nie zmierzone wiele ludzi nie żyło, jest złotki jak Kukurydza
Banan jak dobrego gatunku wyborny. Manga dobry jak dojrzały —
Pitanga mały jak wiśnia nie b. dobrego smaku — Maxakuzia b. dobry.
Drzewo chlebowe jest nad to i tylko w ogrodach miasta Bahia się znajdu-
je. Owoce pieczone za smaku b. dobre Kartofle podobny. — Legumin są prawie
wszystkie Europejskie, Kartofle radzą się ale obficie i rzadkie z Europy
i przywożą, pardwy, rzepy ani widać — Kapusta, pietruszki, selery rzadko się
ale lepsze w Europie. Cybula zwyczajna ale się nie dobrze przywozi ja zwykle
z Europy. Ta złotki radnie się tu nie udaje oprócz kukurydzy, która Banian
daje bo dużo tu nie ma. Mąka na chleb z Europy przychodzi. Najważniej-
szym dla Krajowców produktem jest Mandiok Mączna która dwa wielkie
korzenie jak buraki; te korzenie trzy na tarkach, wyciskają z nich sok u-
mą lub opuszczą piłko i potem ciepłą wodą zrobiwszy lub z sokiem pędzą
wonnosą jedzą jak u nas kaszę; Ta kasza która tu farinca nazywają za-
dopuść dla Brazylijczyków miejsce chleba, smak ma podobny do Kaszy
tatarczanej; gdy ciepłą się w podróży trzeba się nią za wszystko kontentować
Najdziwniejsza rzecz jest w tym rodzaju jest że sok z korzeni wyciśniętego jest
gwałtowną trucizną. Papier co udziela ludzi z cukrem że najlepszy Europejczyk
wszyscy środnich mistrzów i znawca czyli mających zupełnie nie tylko
dla Rękami ludzi, skazy w pomienionej robią domutki, czysto zgniecione ska-
watałem sztuki drzewa Lub Kierenie pałacami lub talerzu wzwarzami, rzucają
zgrabnie do gęby, dużą zgrabności drzewnia wiele wagi przywiązują, a tylko odich
dobrzy dzieci w chodzeniu ich wzbudza. — Dro[illegible] tak jak u nas, Kur,
Indyków dużo, kaczek i gęsi mało ale są, Krowy takie jak u nas, ale
jest pewny rodzaj trochę większy i na wysokich nogach. Konie są do-
bre ale dobre i b. mało o nich dbają, są więc chude i nie mocne —
Woły i krowy strasznie rzadkie, mleko jak woda cienkie, śmietana
śmietanka i masło nie da się z niego robić. Świni takie jak u nas tylko
prawie rzadkie zwierzę, jest ich dużo wiele. — Otóż mam szczegóły
o kraju tak jak mi się co pod pióro nawinęło, Wkrótce pisałem
nie mam tego chyba [illegible] Ty piszesz, jest to gadanina

o kraju o którym chciałbym Ci dać jakieś wyobrażenie. Smucitem się
zwiedzając Francję, Anglję, Polska jest bardzo daleko za mną, lecz tu po-
cieszam się bo Brazylja jeszcze dalej jest za Polską jak ona za 2mą wojnie-
nami naszemi. Oh, jak że im jeszcze do nich daleko!!!!! — My tu z Kuzerzyn
Odzywaliśmy mnóstwo Kamraterie do rozporządzenia rozmaitych fachowców
i zakładów tworzących się — Jak zmotory powietrzne, że kiedyś tutaj Drogi
rami, Budowniczemi, Mechanikami, Koffrowarzami etc. Jest ich obecnie
Ta można śmiere wypadki Cryfki i Chemie podać za cuda, i naładnie Dzisiaj na
1000 wzna się na Smich — Tacy Kowalczyk ubogi Miedź i Cynkowe pieniądze
są w Rusii — Złoto i srebro ma swoją wartość stosunkowo do woli Handlujących Który
Angliey wiekszej stanowią, w innym miejscu cyfra rosnąca się do 1870 w swoją
bogactwo. Przed Italy nie są w stanie mięre. Jeżeli się wszystkie zbytkowy dobra, prawdziwe
i tylko zawsze chcą mieć, i zrzędzeni. Wszyscy widzą złoto i diamenty, po Europie
jak Ruby w Bakcie. w rzemiosłach zgodnie, Kapelusze Złote i Diamentowe
wszędzie bo w innym Cesarstwie, bez odbitej, co Mim na Kilkuset mil Polskich
Kto z tudzięgo się do pustyni w ubitkowe ciemne na ciało noszenie, a to
wszystko dziwnych. Ciało bez drzewa tylko ze zdzierżani, Ktorem Karawany
dzwonią, podobne podarzom z Arjes, przechodzą po wielkich pustyniach czarnych
Napisawszy Ci co najwięcej dla Myśli całości Ci serdecznie zawsze Pozostaję

Twój Przekładaniec

a Janiszę

Monsieur Jerome
Nadzmacka

A. Jerome

Avenue Chaussée

Dwie
dusiące
kraju — a
i trzeba bydź-

10 38